

5. SINIF

SOSYAL BİLGİLER

ÇALIŞMA KİTABI

YAZAR

SEMRA BURHAN

**Yeni Maarif
Modeli'ne Göre
Hazırlanmıştır.**

Öğrenci
Merkezli
Etkinlikler

Yaşantı
Temelli
Öğrenme

Bağlam
Temelli
Öğrenme

Dijital
Yazılıya
Hazırlık
Soruları

Detaylı
Video
Çözümler

İzleme
Testleri

Etkileşimli
Tahta
Desteği

**MUSTAFA KEMAL
ATATÜRK**

İ S T İ K L Â L M A R Ş I

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül... ne bu şiddet bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim; bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garb'ın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir îmânı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın... belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehîd oğlusun, incitme, yazıktır atanı;
Verme, dünyâları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ fışkıracak, toprağı sıksan şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Hudâ,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ.

Ruhumun senden, İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne nâ-mahrem eli!
Bu ezanlar-ki şehâdetleri dînin temeli
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım;
Her cerîhamdan, İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır rûh-i mücerred gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl;
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

MEHMET AKİF ERSOY

ön söz

Sevgili öğrenciler,

Geçmişini bilmek, bu günü anlamak ve geleceği şekillendirmek için Sosyal Bilgiler dersini öğrenmek önemli bir adımdır. Bu kitabı sizlere tarihten coğrafyaya, vatandaşlıktan çevre bilincine kadar pek çok konuda rehberlik etmesi amacıyla hazırladık.

Kitabımızda, sadece bilgi edinmekle kalmayacak, aynı zamanda düşündüren etkinlikler ve sorularla olayları farklı açılardan değerlendirme fırsatı bulacaksınız.

Unutmayın, en değerli bilgi merak ettiğiniz ve araştırdığınız bilgidir. Umarız bu kitap, öğrenme yolculuğunuzda size ilham verir ve yeni ufuklar açar. Keyifli ve verimli bir öğrenme süreci geçirmenizi dileriz.

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan “Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli” öğretim programında yer alan öğrenme çıktılarına uygun hazırlanan kitabımızda bize değerli katkılarda bulunan Hilal KARADENİZ’e bilgi, deneyim ve destekleri ile sürecin eksiksiz ve kusursuz işlenmesini sağlayan Yayın Müdürü Emre ERDOĞAN’a, kitabın hazırlanma sürecinde istekle ve iş birliği içerisinde çalıştığımız Yayın Müdür Yardımcısı İlke Özlem ÜNALAN’a ve dizgi ekibinden uyumla çalıştığımız Sena DOĞAN, Hilal KÖSE ve Serdal AYDOĞAN’a teşekkür ederiz.

Semra BURHAN

İÇİNDEKİLER

1. ÖĞRENME ALANI

BİRLİKTE YAŞAMAK

Gruplar ve Rollerimiz	6
Kültürel Zenginliklerin Birlikte Yaşamaya Katkısı	12
Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz	22

2. ÖĞRENME ALANI

EVİMİZ DÜNYA

İlimizin Göreceli Konumu	30
Doğal ve Beşerî Çevredeki Değişim	36
İlimizde Yaşanabilecek Afetler ve Etkileri	42
Ülkemize Komşu Devletler	52

3. ÖĞRENME ALANI

ORTAK MİRASIMIZ

Ortak Kültürel Mirasımız	62
Anadolu'nun İlk Yerleşim Yerlerinde Yaşam	70
Mezopotamya ve Anadolu Medeniyetlerinin Ortak Kültürel Mirasa Katkıları	76

4. ÖĞRENME ALANI

YAŞAYAN DEMOKRASİMİZ

Demokrasi ve Cumhuriyetin Temel Nitelikleri	84
Etkin Vatandaşın Özellikleri	90
Temel Haklarımız ve Sorumluluklarımız	96
Sorunlarımızın Çözümünde Kurumlar	102

5. ÖĞRENME ALANI

HAYATIMIZDAKİ EKONOMİ

Kaynaklarımızın Verimli Kullanımı	110
Bütçemi Planlıyorum	116
İlimizdeki Ekonomik Faaliyetler	122

6. ÖĞRENME ALANI

TEKNOLOJİ VE SOSYAL BİLİMLER

Teknolojik Gelişmelerin Toplum Hayatına Etkileri	130
Teknolojik Ürünlerin Bilinçli Kullanımı	136

Dijital Yazılıya Hazırlık	143

BİRLİKTE YAŞAMAK

1

İÇERİK ÇERÇEVESİ

- Gruplar ve Rollerimiz
- Kültürel Zenginliklerin Birlikte Yaşamaya Katkısı
- Yardımlaşma ve Dayanışmada Beraberiz

ÖĞRENME ÇIKTILARI

- SB.5.1.1.** - Dahil olduğu gruplar ve gruplardaki rolleri arasındaki ilişkileri çözümleyebilme.
- SB.5.1.2.** - Kültürel özelliklere saygı duymanın birlikte yaşamaya etkisini yorumlayabilme.
- SB.5.1.3.** - Toplumsal birliği sürdürmeye yönelik yardımlaşma ve dayanışma faaliyetlerine katkı sağlayabilme.

Anahtar Kavramlar

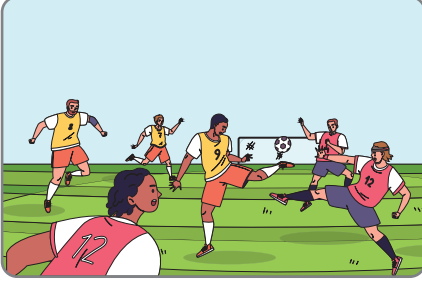
Grup, saygı, rol, birlik ve beraberlik, hak, dayanışma, sorumluluk, kültür, yardımlaşma, sivil toplum kuruluşları

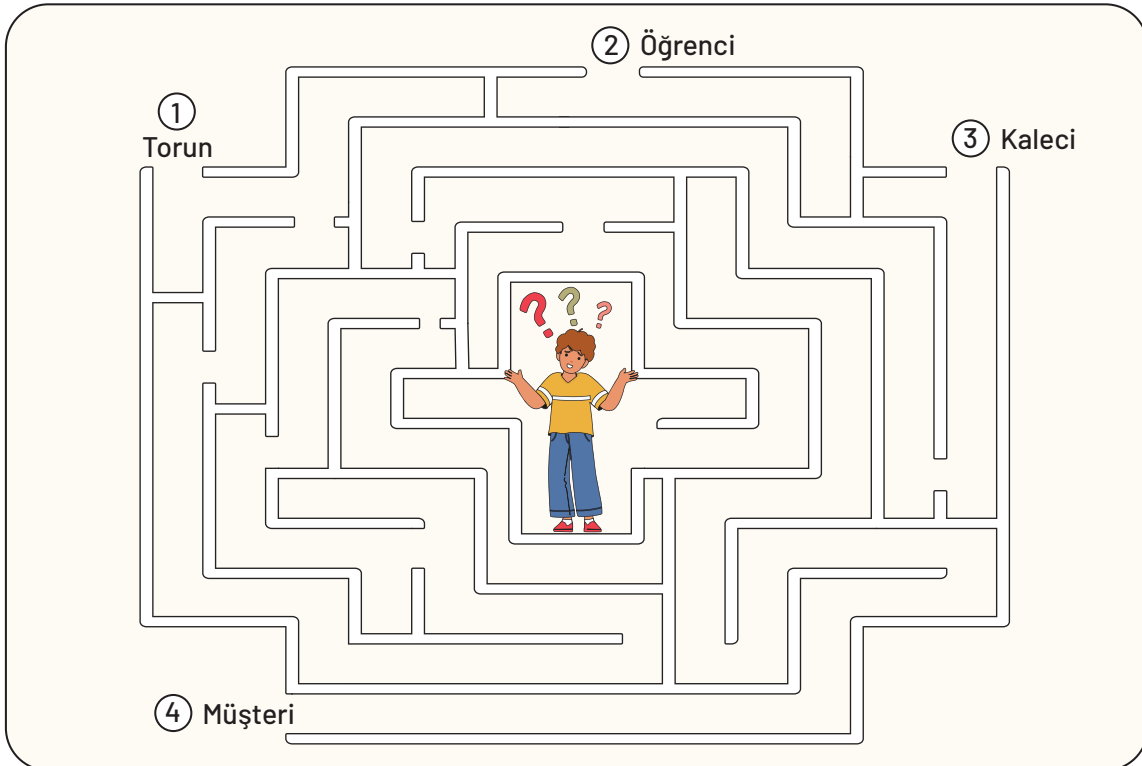
Cevap Anahtarı ve Video Çözümlere ulaşmak için QR kodu okutunuz.

GRUPLAR VE ROLLERİMİZ

1 Aşağıdaki görsellerden grup olanları "✓" ile işaretleyiniz.

☐☐☐☐☐☐

2 Yiğit aşağıda verilen labirentteki yolları takip ederek hentbol takımındaki rolüne ulaşmak istiyor. Buna göre Yiğit'in izlemesi gereken yolu çiziniz.

3 Aşağıdaki soruları, karışık şekilde verilen harfleri anlamlı şekilde bir araya getirerek cevaplayınız.

a. Bireylerin yaptığı davranışların sonuçlarını üstlenmelerine ne denir?

L R U M O S U L U K

-----

b. İnsanların en temel hakkı nedir?

A Y M A A Ş

-----

c. Hukuk düzeninin bizlere sağlamış olduğu yetkiye ne denir?

K H A

ç. Ortak bir amaç için bir araya gelen, aralarında etkileşim olan ve en az iki kişiden oluşan topluluğa ne denir?

P G U R

-----

d. Bireyin dahil olduğu grupta üzerine düşen göreve ne denir?

L R O

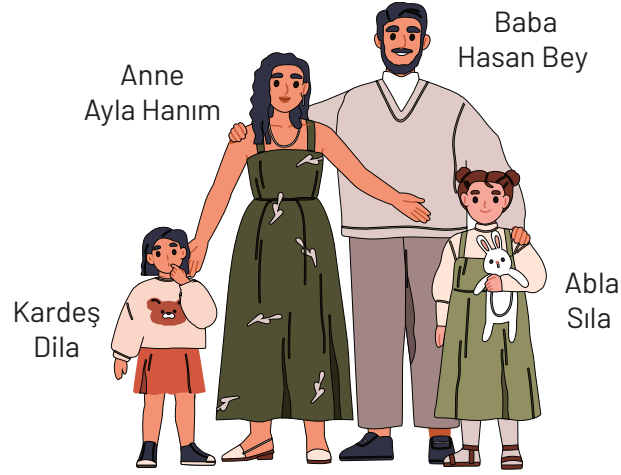
-----

e. Toplumun temelini oluşturan; anne, baba ve çocuklardan oluşan gruba verilen ad nedir?

İ A E L

-----

4 Aşağıda Yavuz ailesine ait bir görsel verilmiştir.

Yavuz ailesi ile ilgili aşağıdaki ifadelerden doğru olanlarına "D", yanlış olanlarına "Y" yazınız.

a. Sıla'nın, kardeşi Dila'ya bazı konularda yardımcı olma sorumluluğu vardır.

☐

b. Hasan Bey'in ailede üstlendiği roller eş ve babalıktır.

☐

c. Yavuz ailesi, grup kavramına örnek olarak verilemez.

☐

ç. Sıla ve Dila'nın aileyi ilgilendiren konularda fikirlerini söyleme hakları vardır.

☐

d. Ayla Hanım ve Hasan Bey'in Sıla ve Dila'ya bakma sorumluluğu vardır.

☐

e. Ailedeki tüm sorumluluklar sadece Ayla Hanım'a aittir.

☐

f. Sıla, ailede abla ve çocuk rollerine sahiptir.

☐

5 Aşağıdaki sorumlulukların hangi role ait olduğunu tablodaki sorumluluğun numarasını yazarak eşleştiriniz.

Sorumluluklar

1. Bayramda aile büyüklerini ziyaret etmek

2. Market alışverişlerinde fiş ya da fatura almak

3. Trafik kurallarına uymak

4. Antremanlara saatinde katılmak

5. Seçim zamanında oy kullanmak

Roller

☐

Kaleci

☐

Vatandaş

☐

Torun

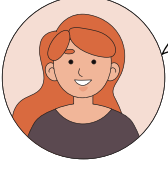
☐

Müşteri

☐

Sürücü

1.

Okul çalışanlarına ve tüm öğrencilere saygılı davranırım.

Betül

Bilgisayar başında uzun süre vakit geçiririm.

Kerem

Yatağımı toplamadan evden çıkarım.

Rüzgar

Bu açıklamalara göre hangi öğrenciler sorumluluk bilincine sahiptir?

- A) Yalnız Betül   B) Kerem ve Rüzgar   C) Betül ve Kerem   D) Betül, Kerem ve Rüzgar

2. Bulut arkadaşlarıyla mahallelerinde bulunan parka oyun oynamaya gitmiştir. Parka girdiklerinde her yerde çöplerin olduğunu görmüşlerdir. Yerdeki çöpler oyun oynamalarını engellediği için oyun oynayamadan evlerine geri dönmüşlerdir.

Buna göre;

- I. Bulut ve arkadaşları bazı haklarını kullanamamıştır.
- II. Parka çöp atanlar sorumluluklarını yerine getirmemişlerdir.
- III. Çöpleri toplamak yalnızca Bulut ve arkadaşlarının sorumluluğudur.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız III   B) I ve II   C) I ve III   D) II ve III

3.

Genel Ağ Haberi

Ankara Türkkonut Ortaokulunda "Akran Öğrenme Teknikleri" uygulanmaktadır. 8A sınıfından Meriç isimli öğrenci, fen bilimleri dersinde 5C sınıfı öğrencilerine "Maddenin Sıcaklık Etkisiyle Genleşmesi ve Büzülmesi" konusunu yaptığı deneylerle günlük hayattan örnekler vererek anlatmış; minik kardeşlerinin daha iyi öğrenmesini sağlamıştır.

(Genel ağdan alınmıştır.)

Bu genel ağ haberi değerlendirildiğinde Meriç ile ilgili,

- I. Aldığı sorumluluğu yerine getirmiştir.
- II. Eğitim hakkı ihlal edilmiştir.
- III. Okulda akran öğretiminde öğretici rolündedir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız II   B) I ve II   C) I ve III   D) II ve III

İzleme Testi 1

4. Dahil olduğumuz gruplarda farklı rollere sahibiz. Çiğdem de dahil olduğu grupta yeğen, kuzen ve torun rollerine sahiptir.

Bu açıklamaya göre Çiğdem aşağıdaki grupların hangisinde yer almaktadır?

- A) Akrabalık B) Sınıf
C) Komşuluk D) Arkadaşlık

5.

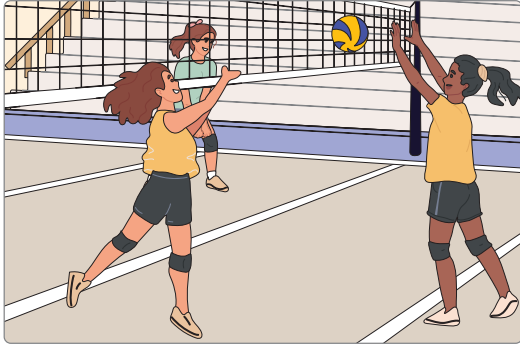

Ben Ali. Atatürk Ortaokuluna bu yıl başlayacağım. Annem, teyzem ve teyzemin oğlu Aras ile Ankara'da yaşıyorum.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi Ali'nin rollerinden biri olamaz?

- A) Yeğen B) Öğrenci
C) Torun D) Kuzen

6.

Masal okulun voleybol takımındadır. Okul turnuvaları başladığından heyecanlıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Masal'ın rollerinden biri olamaz?

- A) Kaptan B) Antrenör
C) Pasör D) Smaçör

7. Simge arkadaşlarıyla oyun oynamak için dışarı çıkar. Arkadaşlarıyla buluşurlar ancak güvenli bir oyun alanı bulamazlar. Bu durumu kendi aralarında konuşurlar. Mahallelerine çocuk parkı yaptırmak için bir grup kurarlar. Çocuk parkı yapılması için bir proje hazırlarlar ve kampanya düzenlerler. Simge projede yönetici, projenin kampanya sorumlusu da Berk olur. Diğer arkadaşları ise projede gönüllü olurlar. Daha sonra projede yapacaklarını grup arkadaşlarıyla konuşmaya başlarlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Simge ve arkadaşları oyun oynama haklarını kullanmak istemektedirler.
B) Çocuklar farklı roller üstlenmektedirler.
C) Bu grupta görev almak çocukların sosyalleşmesine katkı sağlamaktadır.
D) Grupta en önemli rol Berk'e aittir.

8.

	Rol	Sorumluluk
I.	Sınıf nöbetçisi	Sınıfın temiz kalmasını sağlayıp sınıfı kirletenleri nazikçe uyarmak.
II.	Arabulucu	Arkadaşlar arasındaki anlaşmazlığı çözmek
III.	Komşu	Yüksek sesle müzik dinlemek
IV.	Solist	Koro çalışmalarına düzenli katılmak

Yukarıdaki rol ve sorumluluk eşleştirme tablosunun kaç numaralı satırında hata yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

9.

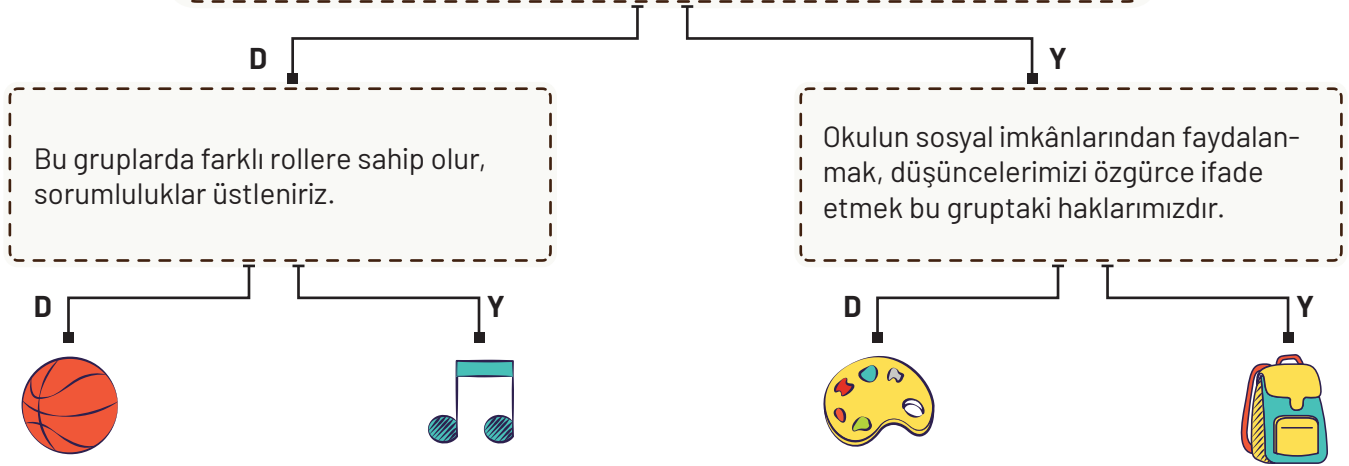
Ben Rüya, sanırım adım gibi rüyada yaşıyorum ya da kabus mu demeliyim çünkü verilen ödevlerimi her gün düzenli bir şekilde yapmıyorum. Bir de annemin beni sürekli uyarmasına rağmen odamı toplamıyorum. Aslında annem çok haklı çünkü kıyafetlerimi ve okul eşyalarımı o karışıklığın içinde ararken okula geç kalıyorum.

Rüya'nın açıklamasından hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okul ve aile grubundadır.
- B) Sorumluluklarını yerine getirmemektedir.
- C) Çocuk ve öğrenci rollerine sahiptir.
- D) Eğitim hakkını hiç kullanamamıştır.

10.

Okul; sosyal sorumluluk grupları, spor takımları, müzik ve resim kulüpleri içinde yer aldığımız önemli gruplar arasındadır. Bu gruplarda görev almak sosyalleşmemize ve kişisel gelişimimize katkı sağlar.

Bu şemadaki bilgilerin doğru şekilde değerlendirilerek ilerlemesiyle aşağıdaki sembollerden hangisine ulaşılır?

A)

B)

C)

D)

KÜLTÜREL ZENGİNLİKLERİN BİRLİKTE YAŞAMAYA KATKISI

1 Aşağıdaki ifadeleri doğru ya da yanlış olarak değerlendirip ulaştığınız harfleri sırasıyla kullanarak şifreyi bulunuz.

Halk oyunları ülkemizin her yerinde aynı özellikleri taşır.

Doğru

Yanlış

Ç

K

Türküler; mutlulukları, hüznüleri bir arada yaşayan halkımızın ortak anıdır.

Doğru

Yanlış

Ü

A

Düğün törenlerinden önce kız isteme, çeyiz sergileme, nişan töreni ve kına gecesi gibi geleneklerimiz yapılır.

Doğru

Yanlış

L

M

Kültürel öğeler, milletin kaynaşmasını, dayanışma, birlik ve beraberlik içinde yaşamasını sağlamaktadır.

Doğru

Yanlış

T

Y

Çinçilik sanatı Antalya ve Rize'de yaygın olarak yapılmaktadır.

Doğru

Yanlış

E

Ü

Dini bayramlarımız olan Ramazan ve Kurban Bayramlarında aileler, akrabalar, komşular bir araya gelir.

Doğru

Yanlış

R

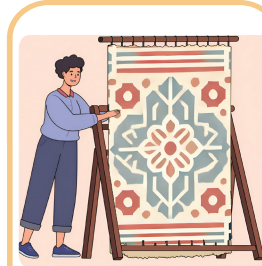
S

ŞİFRE:

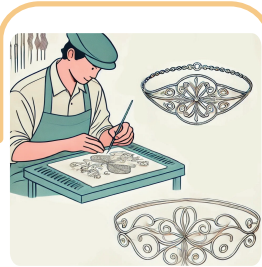
2 Aşağıdaki kültürel öğelerimizin hangi şehirlerde yaygın olduğunu yazınız.

İskender Kebabı

Halıcılık Sanatı

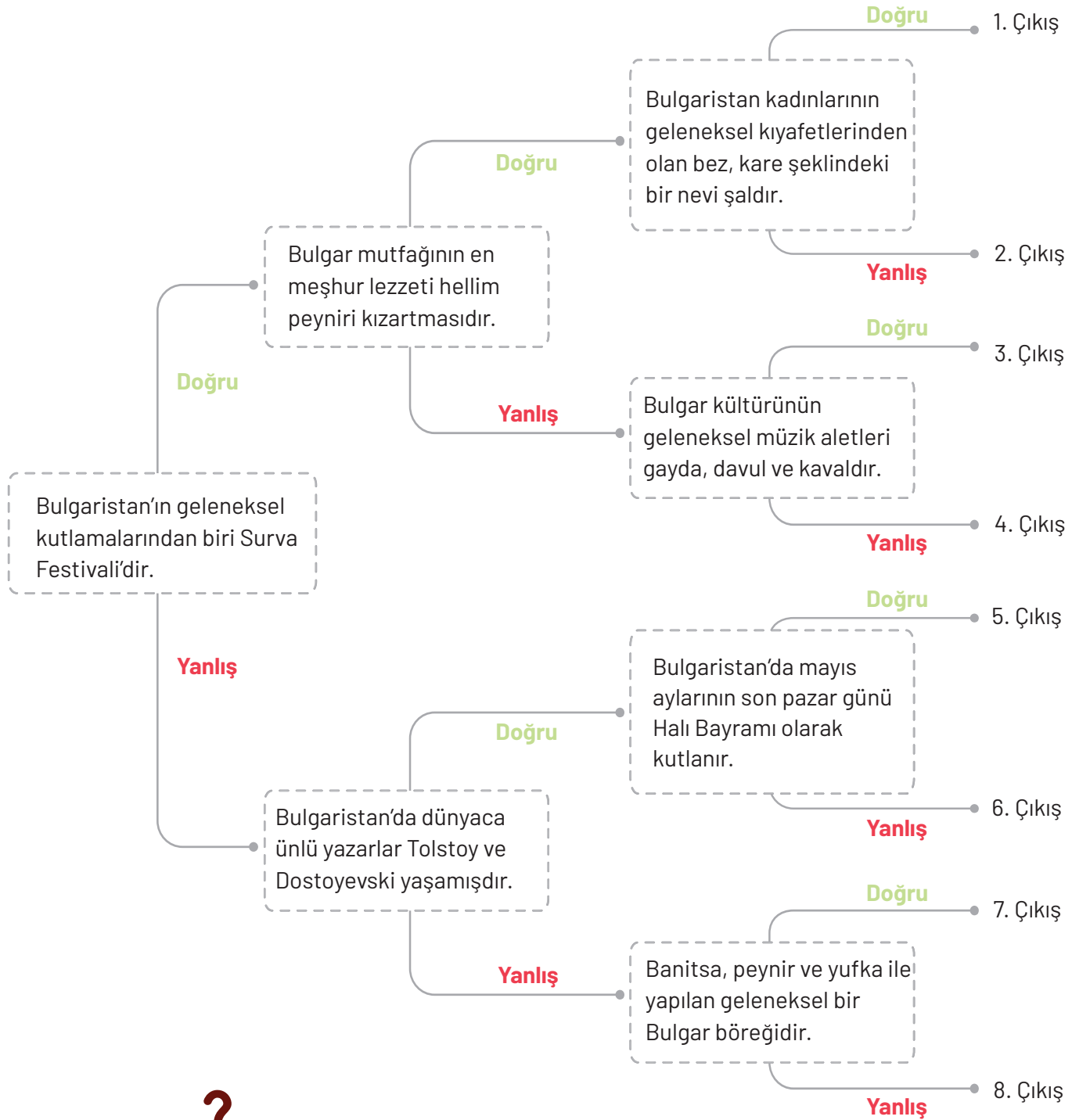

Telkari Sanatı

Cağ Kebabı

3 Bulgaristan'ın kültürel özellikleriyle ilgili aşağıda verilen ifadeler doğru ise "D", yanlış "Y" oklarını takip ederek doğru çıkışa ulaşınız.

?

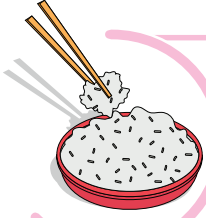

DOĞRU ÇIKIŞ: _____

?

4 Aşağıdaki ipuçlarının hangi kültüre ait olduklarını tahmin edip yazınız.

Pirinç benim temel yiyeceğim,
çubukla yerim, kimono giyerim, sumo
benim spor dalımdır.

Baharatlı yemeklerim, rengarenk
sarı elbiselerim, Holi festivalim
meşhurdur.

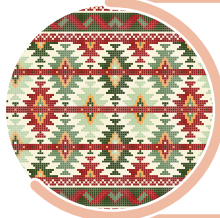

Bale benim sanatımdır. Sarafan
elbisemdir. Türk kültüründeki Nevruz
Bayramı'na benzer Maslenitsa Bayra-
mım vardır, coşkuyla kutlarım.

Geleneksel Martenička bilekliklerim
baharın gelişini müjdeler, Surva
Festivali'nde herkes eğlenceli zaman
geçirir.

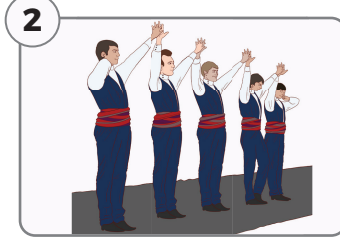
Geleneksel keçelerim, halılarım
dünya çapında ünlüdür. Geleneksel
şapkamız telpek kış aylarında sıcak
tutar.

-----

5 Aşağıda görselleri verilen halk oyunlarımızı oynandığı yöre ile eşleştirip numaralandırılmış kutulara yazınız.

Kafkas

Bar

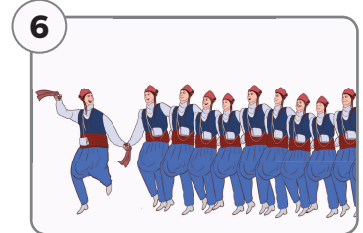
Hora

Çayda Çıra

Zeybek

Halay

a Gaziantep, Şanlıurfa,
Kahramanmaraş, Diyarbakır yöresi

c Ege kıyıları yöresi

d Erzurum yöresi

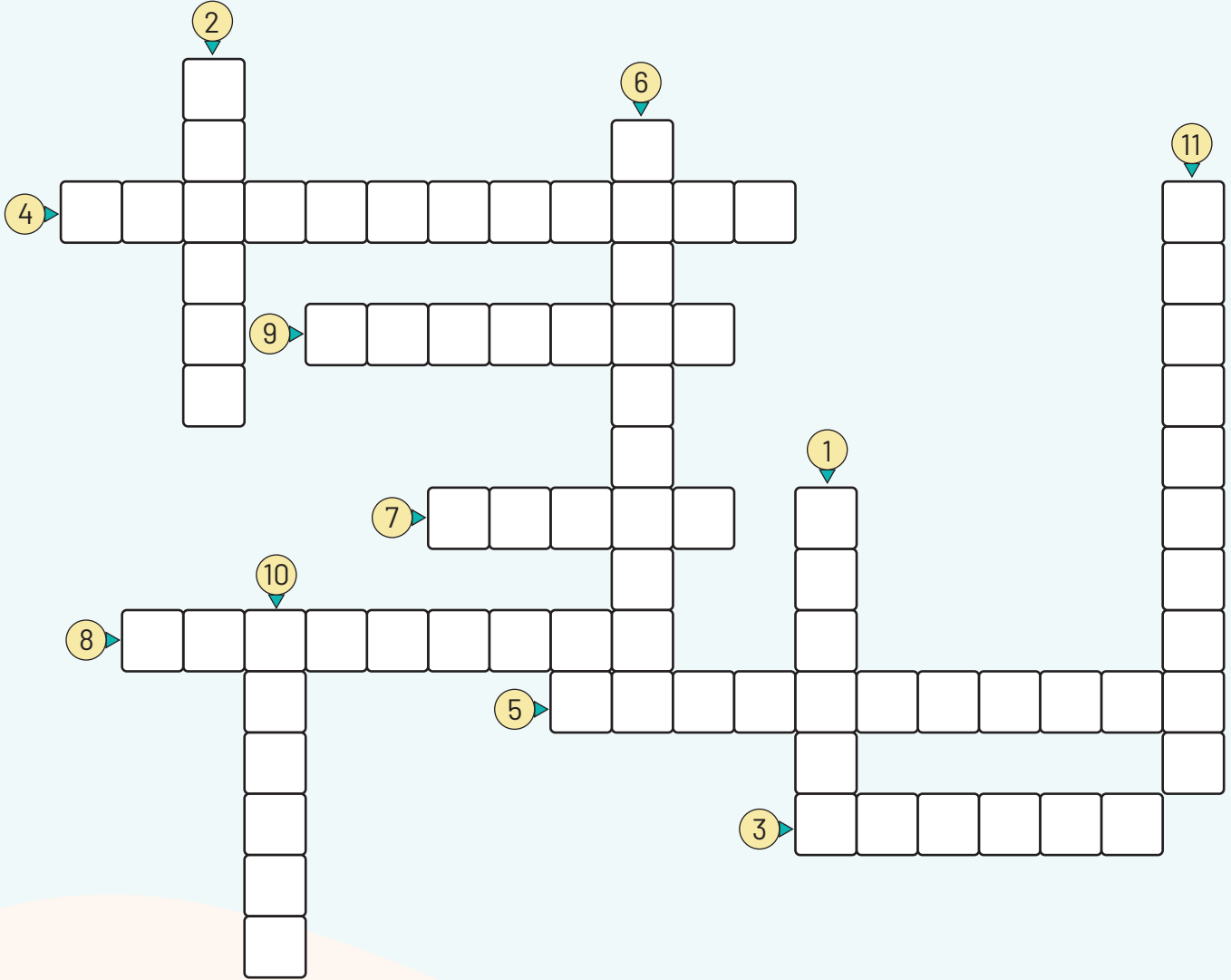
b Trakya yöresi

ç Kars, Ardahan yöresi

e Elazığ yöresi

1	2	3	4	5	6
____	____	____	____	____	____

6 Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

1. Cesareti, mertliği, yiğitliği ifade eden Ege ve Akdeniz kıyılarında oynanan halk oyunudur.
2. Bir toplumda nesilden nesile aktarılıp yaşatılan gelenek, görenek, inanış, düşünce ve sanat varlıklarının tümüne denir.
3. Japon kadınlarının geleneksel kıyafetidir.
4. Macarların yöresel yemeklerinden olan çorbasıdır.
5. Türkmenistan'da mayıs ayının son pazar günü kutlanan ve dünyada bu alandaki tek bayramdır.
6. Bulgaristan'da mart ayında takılan kırmızı ve beyaz iplerden yapılmış bileklidir.
7. At üzerinde oynanan geleneksel sporumuzdur.
8. Pişirilmiş killerin ince bir ustalıkla boyanmasına dayanan geleneksel el sanatıdır.
9. Halısı ile ünlü ilimizdir.
10. "Baharın müjdecisi" olarak bilinen 21 Mart tarihinde kutlanan bayramdır.
11. Ateşe doğrudan temas eden bakır kaplara özel bir kaplamanın uygulandığı el sanatıdır.

7 Aşağıda görselleri verilen geleneksel Türk sporlarımızın adlarını boşluğa yazınız.

-----

8 Aşağıdaki haritada verilen illerle özdeşleşen geleneksel yemeklerimizi yazınız.

1. -----

5. -----

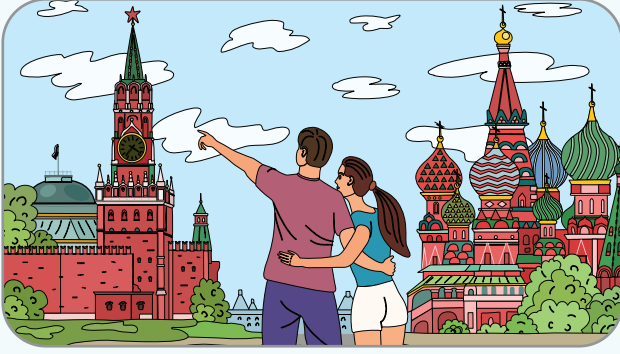
2. -----

6. -----

3. -----

7. -----

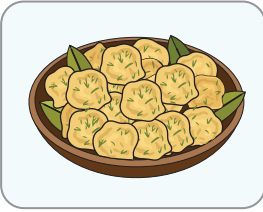
4. -----

RUSYA

9 Aşağıda Rusya ve Japonya'nın kültürleri ile ilgili açıklamalar verilmiştir. Farklı kültürlere ait bu metinleri verilen uygun kelimelerle tamamlayınız.

- Maslenitsa
- Balalaika
- Sarafan
- Pelvesi
- Kokoşnik

Yemekleri

_____ en meşhur yemeğidir. "Ekmek kulağı" anlamına gelir. Sığır veya kuzu eti, un, yumurta ve sudan yapılmaktadır. Tuzlu suda haşlanır; tereyağ, hardal, mayonez veya başka baharatlarla servis edilir. Diğer geleneksel yemekleri piroşki, blini, borç çorbasıdır. Ünlü salataları ise vinegettir.

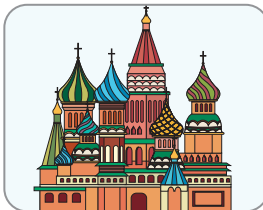
Kıyafetleri

Kadınlar _____ adı verilen uzun ve kalın askılı elbise giyerler. Bu elbise _____ adı verilen Rus başlığı ile giyilmektedir. Geleneklerine göre günlük giyim genelde siyah ağırlıklı iken özel günlerde ise farklı renklerde çiçekli ve motifli elbiseler giyilir.

Kutlamaları

Kışa veda, bahara merhaba bayramı _____ bizim Nevruz Bayramı'na benzemektedir. 7 gün süren bayramda çeşitli etkinlikler ve kutlamalar düzenlenmektedir.

Sanatı

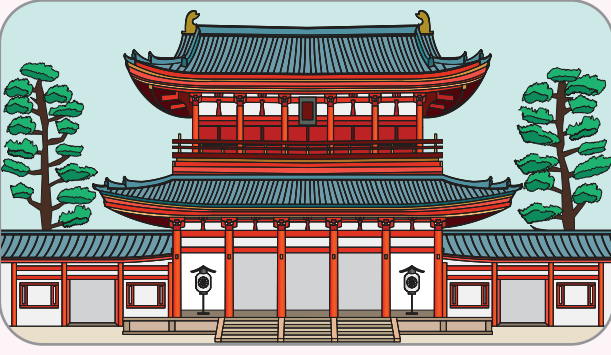
Edebiyat alanında yer edinmiş Tolstoy, Dostoyevski, Çehov gibi dünyaca ünlü yazarları bulunmaktadır. Ruslar mimari alanda ilerlemiş bir ülkedir. Moskova Kızıl Meydan'daki Aziz Basil Katedrali en bilinen mimarî yapıdır. Rusya bale sanatında da önde gelen ülkelerdendir. Rus Devlet Balesi'nden "Kuğu Gölü" gösterisini izlemek muhteşem bir duygudur.

Müzikleri

Rus müziğinin temelinde eski halk şarkıları vardır. Ünlü halk şarkıları ise çoğumuzun dinlediği ve bildiği Polyushka Polye'dir. Önemli müzik aletleri _____ ve guslidir.

- Origami
- Kimono
- Suşi
- Sakura

Yemekleri

Balıkçılıkta dünyanın önde gelen ülkelerinden biri olan Japonya'da deniz ürünlerinden yapılan yemeklerin ayrı bir yeri vardır. Japon yemekleri denince akla ilk olarak _____ gelir. Bu yemek ince şerit halindeki balıkların pirinç ile rulo yapılarak kurutulmuş yosuna sarılmasıyla hazırlanır. Japonların severek yedikleri başka bir yemek de pirinç pilavıdır.

Kıyafetleri

Japonlar düğünlerde, yeni yıl kutlamalarında, mezuniyet törenlerinde ve bayramlarda _____ denilen geleneksel giysilerini giyerler. Bu giysi vücudu saran ve bele obi denilen geniş bir kuşakla bağlanan dünyaca ünlü bir Japon giysisidir.

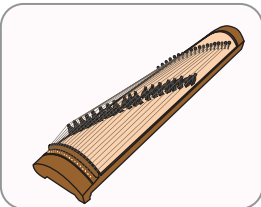
Kutlamaları

Japon kutlamalarının en tanınmış _____ denilen Japon kiraz ağaçlarının çiçek açtığı mart-nisan aylarında düzenlenen çiçek seyretme festivalidir. Çocuk bayramı ise her yıl 5 Mayıs tarihinde gerçekleşir. Çocukların kişiliklerine saygı duymak için kutlanan özel bir gündür.

Sanatı

Dünyada en bilinen Japon sanatlarından biri ikebana, yaşayan çiçek anlamına gelmektedir. Japon kağıt katlama sanatı _____ ise bir sanat boyutunu aşır matematik alanına girmiştir. Japonya'nın geleneksel sanatlarının en tanınmış ve popüler olanlarından biri ise shodo Japon kaligrafi sanatıdır. Kelime anlamı "Yazma yolu" olarak çevrilebilir. Japon güzel yazma sanatı da denilebilir.

Müzikleri

Japonya ile özdeşleşmiş olan koto, telli bir çalgıdır. Yine telli çalgılardan biri ise biwadır. Kutsal entrümanlardan biri olarak kabul edilen hichiriki japon flütüdür. Düğünlerde sıklıkla çalınır.

Halk Oyunları

Japon halk danslarından kotobuki kiku sambaso bir kutlama dansıdır. Shakkyo, kagura gibi dansları da ünlü danslarıdır.

1. Genel Ağ Haberi

Alanya'da 82 ülkeden yabancı yaşıyor

Yaşamak için Türkiye'yi tercih eden yabancı vatandaşların en yoğun olduğu kentlerden Antalya'nın Alanya ilçesinde nüfusun yüzde onunu 82 farklı ülkeden yerleşik yabancı oluşturuyor. Belediye başkanı "Burası dinlerin, dillerin ve medeniyetlerin yaşadığı şehir. Burada insanlar yaşamından son derece mutlu, halk iç içe" diye konuştu. İlçede 11 yıldır yaşayan Polonya vatandaşı Anna Maria "2004 yılında tatile geldim buraya hayran kalarak ayrıldım daha sonra Alanya'da yaşamaya karar verdim. Türkiye'ye gelerek çalışmaya başladım. Burada yaşarken zorlandığım hiçbir konu yok. Tam tersine kültürümüzü, dinimizi burada yaşayabiliyoruz. Evim burası." dedi.

(Genel ağdan alınmıştır.)

Bu genel ağ haberinden hareketle;

- I. Farklı kültüre sahip insanların bir arada huzurlu yaşadığı,
- II. Misafirperverliğimizden ve farklı kültürlerle saygımızdan dolayı insanların burada yaşamayı tercih ettiği,
- III. Ülkemize yerleşen insanların uyum sorunu yaşadığı

İfadelerinden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız III   B) I ve II   C) I ve III   D) II ve III

2. Türk kültürünü ve âdetlerini yansıtan geleneksel çocuk oyunlarımız vardır. Bu oyunların birçoğu kuşaktan kuşağa aktararak günümüze kadar gelmiştir.

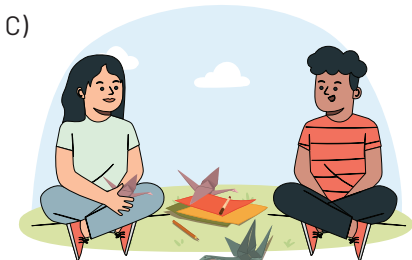
Aşağıdaki görsellerden hangisi bu açıklamaya uygunluk göstermez?

Mendil Kapmaca

Seksek

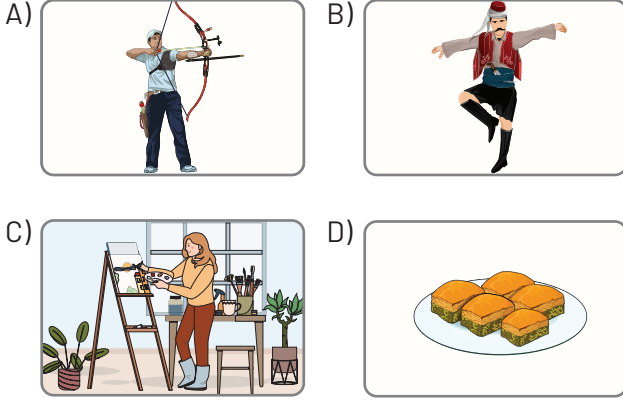

Origami

Yakantop

3. Aşağıdaki görsellerden hangisi kültürel öğelerimize örnek olarak gösterilemez?

4.

Görseli verilen su üzerindeki desenlerin kâğıda aktarılmasına dayanan geleneksel el sanatımız aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çinicilik B) Ebru
C) Bakırcılık D) Telkâri

5.

Figürleri ile Karadeniz'in hırçın dalgalarını andıran, kemençe eşliğinde el ele tutuşularak oynanan halk oyunudur.

Bu görsel ve açıklama aşağıdaki halk oyunlarımızdan hangisine aittir?

- A) Horon B) Hora
C) Çayda Çıra D) Kafkas

6. Ramazan ve Kurban bayramlarında aileler akrabalar, arkadaşlar ve komşular bir araya geliriz. Büyüklerimizi ziyaret ederiz. Misafirlerimize ikramlarda bulunuruz. Dargın olduklarımızla barışırsız. Bayramlarda birbirimizle kaynaşır mutlu oluruz.

Bu bilgilere göre bayramlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Birlik ve beraberliğimizi güçlendirir.
B) Dostluk ilişkilerini geliştirir.
C) Hoşgörüyü artırır.
D) Yardımlaşmayı engeller.

7. Bir toplumun nesilden nesile aktardığı alışkanlıklarına, davranışlarına ve yaşam tarzlarına gelenek-görenek adı verilir. Her toplumun kendine özgü gelenek ve görenekleri vardır.

Aşağıdakilerden hangisi kültürümüze ait gelenek ve görenekler arasında yer alamaz?

- A) Yeni doğan bebeği görmeye gitmek
B) Misafire ikramda bulunmak
C) Büyüklerin elini öpmek
D) Bowling oynamak

8. Kuzey Kıbrıs Türkleri; bel etrafına sarılan, ipek kumaştan veya koyun yününden yapılan ve kök boyalarla boyanmış kuşak takarlar. Bu kuşağa hak dilinde "tarabulus kuşağı" denmektedir. Sebebi ise kuşakların o zamanlar Osmanlı hâkimiyetinde olan Trablusgarp'ta dokunup Kıbrıs'a getirilmesidir.

Bu açıklamada Kuzey Kıbrıs Türklerinin aşağıdaki kültürel özelliklerinin hangisinden söz edilmiştir?

- A) Halk oyunları B) Kutlamaları
C) Kıyafetleri D) El sanatları